

علوم و فنون ادبی ۲

۱- قدیمی ترین کتاب تاریخ درباره تیمور کدام است؟

- (۱) محاکمة اللغتين (۲) کلیله و دمنه (۳) بابرنامه (۴) ظفرنامه شامی

۲- عبارت زیر را کدام واژه ها کامل می کنند؟

«در قرن هفتم و هشتم برخی نویسندگان کتاب های مشکل را به زبان ساده بازنویسی می کردند چنان که کتاب کلیله و دمنه را به انشای خود بازگرداند و آن را نامید.»

- (۱) امیرعلیشیر نوایی - انوار سهیلی (۲) ملاحسین واعظ کاشفی - انوار سهیلی
(۳) ملاحسین واعظ کاشفی - ظفرنامه شامی (۴) امیرعلیشیر نوایی - ظفرنامه شامی

۳- چند مورد از موارد زیر، از ویژگی های فکری شعر سبک عراقی نیست؟

- (الف) ستایش خرد (ب) فراق (ج) ستایش عشق (و) زمینی بودن معشوق
(د) بازتاب اندک علوم در شعر (ه) باور به قضا و قدر (۱) یک (۲) دو (۳) سه (۴) چهار

۴- مهم ترین ویژگی زبانی سبک عراقی چیست؟

- (۱) درهم آمیختگی مختصات نو و کهن در کنارهم (۲) کاستن از لغات اصیل فارسی
(۳) ورود لغات عربی به شعر و نثر (۴) جایگزین شدن «در» و سایر حروف اضافه به جای «ایدون»، «ایدر» و ...

۵- کدام یک از ویژگی های زیر مربوط به نثر در قرن هفتم و هشتم نیست؟

- (۱) تاریخ نویسی در این دوره به اسلوب ساده رواج یافت هر چند نمونه هایی با نثر پیچیده نیز در میان تاریخ های این دوره یافت می شود.
(۲) ورود لغات قبایل مختلف ترک و مغول به زبان فارسی در این دوره بیش تر می شود.
(۳) به وجود آمدن سستی و ضعف در ساختار دستوری جملات نثر از ویژگی های نثر این دوره است.
(۴) در این دوره نثر فنی جای سایر انواع نثر را می گیرد و اکثر کتاب های تاریخ به این نثر نگاشته می شود.

۶- چرا در دوره تیموریان کتاب عرفانی مهمی به نثر نوشته نشده است؟

- (۱) به دلیل درسی شدن عرفان و شرح اصطلاحات و پیچیده جلوه دادن مفاهیم آن
(۲) به علت کشتن یا متواری ساختن فضلا و نابودی کتابخانه ها
(۳) به دلیل از بین رفتن مراکز علمی، تضعیف تحقیق و تتبع در بین علما
(۴) به علت نبودن استادان بزرگ و نبودن پیروان بنام و بحق

۷- با توجه به متن زیر کدام موارد درست نیست؟

«بدان که شریعت، گفت انبیاست و طریقت، کرد انبیاست و حقیقت، دید انبیاست. سالک باید که اول از علم شریعت آنچه مالا بد است، بیاموزد و یادگیرد و آنگاه از عمل طریقت، آنچه مالا بد است به جای آورد تا از انوار حقیقت به قدر سعی و کوشش وی روی نماید.»

- (الف) توجه به علوم ادبی بیان و بدیع (ب) وجود لغات عربی بیش تر نسبت به قبل
(ج) رواج تصوف و توجه به امور اخروی (د) توجه به غرور و احساسات ملی ایرانیان
(۱) الف - ب (۲) الف - د (۳) ب - ج (۴) ج - د

۸- با توجه به ویژگی های فکری، زبانی و ادبی سبک عراقی چند بیت متعلق به سبک عراقی است؟

- (الف) غمناک نباید بود از طعن حسود ای دل / شاید که چو وایینی خیر تو در این باشد
(ب) بر این رزمگه شان به جنگ آوریم / خود ایدر زمانی درنگ آوریم
(ج) خام را جز آتش هجر و فراق / کی پزد کی وارهند از نفاق
(د) مرا گه گه به دردی یاد می کن / که دردت مرهم جان می نماید
(ه) یا رب از عرفان مرا پیمانه ای سرشار ده / چشم بینا جان آگاه و دل بیدار ده
(۱) یک (۲) چهار (۳) سه (۴) دو

۹- در کدام گزینه به آرایه های اصلی آفرینش تخیل و بیان معنا اشاره نشده است؟

- (۱) تشبیه - مجاز (۲) استعاره - کنایه (۳) مجاز - کنایه (۴) تشبیه - اغراق

۱۰- در کدام گزینه واژه «سرو» مشبّه‌به است؟

- ۱) به جای سرو بلند ایستاده بر لب جوی / چرا نظر نکنی یار سرو بالا را
- ۲) جایی که سرو بوستان با پای چوبین می‌چمد / ما نیز در رقص آوریم آن سرو سیم اندام را
- ۳) سعدی نگفتمت که به سرو بلند او / مشکل توان رسید به بالای پست ما
- ۴) سرو چمن پیش اعتدال تو پست است / روی تو بازار آفتاب شکسته است

۱۱- در کدام گزینه همه ترکیب‌ها «اضافه تشبیهی» است؟

- ۱) لب لعل - روی ماه - روی تعظیم - قبه عرش
- ۲) چراغ هدایت - جمال عشق - اوج بلاغت - تقصیر خویش
- ۳) دروگر زمان - عصاره تاک - شاهد خالص - تاریکی جهل
- ۴) باران رحمت - بحر مکاشفت - مهد زمین - تیر مژگان

۱۲- توضیحات مقابل کدام گزینه نادرست است؟

- ۱) حافظ ز دیده دانه اشکی همی فشان / باشد که مرغ وصل کند قصد دام ما (تشبیه فشرده اضافی)
- ۲) گر در طلبت رنجی ما را برسد شاید / چون عشق حرم باشد سهل است بیابان‌ها (ادات تشبیه)
- ۳) مقدار یار هم‌نفس چون من نداند هیچ‌کس / ماهی که بر خشک اوفتد قیمت بداند آب را (نادانی ← وجه شبه)
- ۴) ساز چنگ آهنگ عشرت صحن مجلس جای رقص / خال جانان دانه دل زلف ساقی دام راه (تشبیه فشرده اسنادی)

۱۳- با توجه به ابیات زیر کدام گزینه نادرست است؟

- الف) بربود دلم در چمنی سرو روانی / زرین کمری سیمبری، موی میانی
 - ب) خورشید وشی ماهرخی، زهره جبینی / یاقوت لبی سنگدلی تنگ دهانی
 - پ) عیسی نفسی خضر رهی یوسف عهدی / جم مرتبه‌ای تاجوری شاه نشانی
 - ت) بی‌زلف و رخ و لعل لب او شده سعدی / آهی و سرکشی و غباری و دخانی
- ۱) در بیت «الف» دو تشبیه از نوع تشبیه بلیغ اسنادی دیده می‌شود.
 - ۲) در بیت «ب» شش تشبیه دیده می‌شود که چهار تشبیه آن بلیغ اسنادی است.
 - ۳) در مصراع اول بیت «پ» سه تشبیه بلیغ اسنادی دیده می‌شود.
 - ۴) در بیت «ت» فقط یک تشبیه بلیغ اضافی دیده می‌شود.

۱۴- وجه شبه در همه ابیات درست مشخص شده است، به جز

- ۱) دست تو را به ابر که یارد شبیه کرد / چون بدره بدره این دهد و قطره قطره آن
- ۲) چون پیاله دلم از توبه که کردم بشکست / همچو لاله جگرم بی می و خمخانه بسوخت
- ۳) تو آفتاب ملکی و هر جا که می‌روی / چون سایه از قفای تو دولت بود دوان
- ۴) اول به وفا می‌وصالم در داد / چون مست شدم جام جفا را سر داد

۱۵- در کدام بیت نوع تشبیه با سایر گزینه‌ها متفاوت است؟

- ۱) فارغ دل آن کس که به مانند حباب / هم در سر میخانه سرانداز شود
- ۲) ای فروغ ماه حسن از روی رخشان شما / آب روی خوبی از چاه زرخدان شما
- ۳) آتش عشق است کاندلر نی فتاد / جوشش عشق است کاندلر می فتاد
- ۴) طوطی ای را به خیال شکری دل خوش بود / ناگهش سیل فنا نقش امل باطل کرد

۱۶- تعداد تشبیه در کدام گزینه نادرست مشخص شده است؟

- ۱) سوز دل بین که ز بس آتش اشکم دل شمع / دوش بر من ز سر مهر چو پروانه بسوخت (۲ تشبیه)
- ۲) ساقیا دیوانه‌ای چون من کجا در برکشد / دختر رز را که نقد عقل کابین کرده‌اند (۳ تشبیه)
- ۳) ای دل اندر بند زلفش از پریشانی منال / مرغ زیرک چون به دام افتد تحمل بایدشت (۱ تشبیه)
- ۴) بوی شیر از لب همچون شکرش می‌آید / گرچه خون می‌چکد از شیوه چشم سیهش (۱ تشبیه)

۱۷- نوع تشبیه در کدام گزینه درست مشخص نشده است؟

- ۱) و او به شیوه باران پر از طراوت تکرار بود (گسترده)
- ۲) آتش خشم اول در خداوند خشم افتد؛ پس آنگه زبانه به خصم رسد یا نرسد. (فشرده)
- ۳) سینه باید گشاده چون دریا / تا کند نغمه‌ای چو دریا ساز (گسترده)
- ۴) بلم آرام چون قویی سبک بار / به نرمی بر سر کارون همی رفت (فشرده)

۱۸- در همه گزینه‌ها به جز گزینه تشبیه بلیغ (فشرده) از نوع اسنادی دیده می‌شود.

- ۱) تو سرو جویباری تو لاله بهاری / تو یار غمگساری تو حور دلربایی
- ۲) که نی‌ام کوهم ز صبر و حلم و داد / کوه را کی در رباید تندباد
- ۳) پیش کمان ابرویش لابه همی کنم؛ ولی / گوش کشیده است از آن گوش به من نمی‌کند
- ۴) تلمیذ بی‌ارادت عاشق بی‌زر است و رونده بی‌معرفت مرغ بی‌پر.

۱۹- در کدام گزینه مورد مشخص شده تشبیه بلیغ نیست؟

- (۱) چون باده ز غم چه بایدت جوشیدن / با لشکر غم چه بایدت کوشیدن
- (۲) خسروا گوی فلک در خم چوگان تو شد / ساحت کون و مکان عرصه میدان تو باد
- (۳) تیری که زدی بر دلم از غمزه خطا رفت / تا باز چه اندیشه کند رای صوابت
- (۴) دست از مس وجود چو مردان ره بشوی / تا کیمیای عشق بیایی، زر شوی

۲۰- در کدام بیت وجه شبه دیده نمی شود؟

- (۱) ای دیده عاشقان به رویت / چون روی مجاوران به محراب
- (۲) سعدیا گر در برش خواهی چو چنگ / گوشمالت خورد باید چون رباب
- (۳) از پیش تو راه رفتنم نیست / چون ماهی اوفتاده در شست
- (۴) بوستان را هیچ دیگر در نمی یابد به حسن / بلکه سروی چون تو می یابد کنار جوی را